

چکیده نتایج

طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور - ۱۴۰۱

(اجرای ۱۴۰۲)

دفتر آمارهای انرژی، صنعت و زیربنایی

اسفند ۱۴۰۲

نشانه‌های نشریات مرکز آمار ایران

-	آمار گردآوری نشده است.
...	آمار در دسترس نیست.
x	ذاتاً یا عملاً وجود ندارد.
xx	جمع و محاسبه غیر ممکن یا بی‌معنی است.
	رقم کمتر از نصف واحد است.
//	رقم (نسبت) ناچیز و قابل صرف نظر کردن است.
*	رقم غیر قطعی است.
**	رقم جنبه تخمینی دارد.
⊙	به دلیل حفظ محرمانگی، رقم قابل انتشار نیست.

اختلاف در سرجمع‌ها به علت سراسر کردن ارقام است. محاسبه نسبت‌ها و شاخص‌ها قبل از سراسر کردن ارقام صورت گرفته است.

مقدمه

تولید مواد معدنی نقطه آغاز یک زنجیره تامین باارزش در بخش‌های مختلف اقتصادی به ویژه صنعت و ساختمان محسوب می‌شود. معادن در ایجاد اشتغال پایدار و تولید ارزش افزوده نقش به‌سزایی دارند. صادرات مستقیم و غیرمستقیم تولیدات مواد معدنی و صنایع معدنی در اقتصاد سهم عمده‌ای دارد. بهره‌برداری صحیح و علمی از ذخایر انبوه و متنوع معدنی کشور مستلزم برنامه‌ریزی‌های دقیق بوده و این هدف جز با در اختیار داشتن آمار و اطلاعات دقیق و به هنگام از فعالیت‌های این بخش میسر نخواهد شد. طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور با هدف تهیه آمار و اطلاعات مربوط به عملکرد این بخش و محاسبه سهم آن در تولید ناخالص داخلی کشور، مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی، مقدار و ارزش صادرات مستقیم، ارزش افزوده، ترکیب نیروی انسانی، مقدار استخراج مواد معدنی، ارزش سرمایه‌گذاری و ... هر ساله به اجرا گذاشته می‌شود.

طرح آمارگیری از معادن سال ۱۴۰۲ که چهل و یکمین طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور می‌باشد، با مراجعه به ۶۵۴۷ معدن در سراسر کشور انجام شده است. بدیهی است جمع‌آوری اطلاعات هر سال، بعد از نهایی شدن حساب‌های مالی امکان‌پذیر خواهد بود. لذا در طرح آمارگیری از معادن سال ۱۴۰۲ اطلاعات مربوط به یک سال قبل (سال ۱۴۰۱) جمع‌آوری شده است. این نشریه در دفتر آمارهای انرژی، صنعت و زیربنایی مرکز آمار ایران توسط کارشناسان آمارهای معدن تهیه شده است و در نشانی www.amar.org.ir قابل دسترسی است.

مرکز آمار ایران

مشخصات کلی طرح

هدف

هدف اصلی از تهیه و اجرای طرح آمارگیری از معادن متشکل کشور، تهیه اطلاعات جامع و به هنگام از ویژگی‌های معادن در حال بهره‌برداری کشور، برای برنامه‌ریزی توسعه و اتخاذ سیاست‌های اقتصادی و ارزیابی نتایج حاصل از اجرای برنامه‌های توسعه به ویژه توسعه بخش معدن می‌باشد.

جامعه هدف

جامعه هدف این طرح تمامی معادن متشکل و در حال بهره‌برداری کشور (بجز معادن نفت، گاز و مواد رادیو اکتیو) در سال ۱۴۰۱ است.

واحد آماری

هر یک از معادن متشکل و در حال بهره‌برداری کشور (بجز معادن نفت، گاز و مواد رادیو اکتیو) در سال ۱۴۰۱ واحد آماری این طرح را تشکیل می‌دهد.

چارچوب نمونه گیری

چارچوب نمونه گیری این طرح فهرست تمامی معادن متشکل و در حال بهره‌برداری کشور است که براساس مجوزهای صادره توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، تهیه و با استفاده از اطلاعات آمارگیری سال قبل به هنگام شده است.

زمان آماری

زمان آماری این طرح از اول فروردین تا آخر اسفند سال ۱۴۰۱ بوده است.

زمان آمارگیری

زمان آمارگیری این طرح از ۱۱ تیر ماه تا ۱۰ مهر ماه سال ۱۴۰۲ بوده است.

روش آمارگیری

روش آمارگیری این طرح برای کلیه معادن به صورت سرشماری بوده است.

تعاریف و مفاهیم

معادن

محدوده‌ای که شامل ذخیره معدنی است. لازم به ذکر است که در این طرح معادن نفت، گاز و اورانیوم پوشش داده نمی‌شود.

شاغلان

تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام وقت یا پاره وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به دو گروه شاغلان تولیدی و شاغلان اداری، مالی و خدماتی تفکیک می‌شوند.

مقدار تولیدات معدن

مجموع تولیدات قابل عرضه (فروش) معادن شامل مواد معدنی خام و فرآوری شده در محل معدن است.

ارزش کل تولیدات

مجموع ارزش تولیدات قابل عرضه (فروش) معادن شامل مواد معدنی خام و فرآوری شده بر اساس قیمت فروش، در محل معدن است.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای)

سرمایه‌گذاری عبارت است از تغییرات ایجاد شده در ارزش اموال سرمایه‌ای (ارزش خرید یا تحصیل و هزینه تعمیرات اساسی منهای ارزش فروش یا انتقال اموال سرمایه‌ای) طی دوره آماری.

جبران خدمات شاغلان

جبران خدمات شاغلان عبارت است از مزد و حقوق و سایر پرداختی‌ها (پول و کالا و...) به شاغلان.

ارزش افزوده

عبارت است از مابه‌التفاوت ارزش دریافتی‌ها و ارزش پرداختی‌ها یا به عبارتی مابه‌التفاوت ارزش ستانده و ارزش داده فعالیت معدنی.

طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های معدنی

توضیحات	شرح فعالیت	کد فعالیت
	استخراج زغال سنگ و زغال قهوه‌ای	۰۵
	استخراج زغال سنگ خشک	۰۵۱
	استخراج زغال سنگ خشک	۰۵۱۰
	استخراج لیگنیت (زغال قهوه‌ای)	۰۵۲
	استخراج لیگنیت (زغال قهوه‌ای)	۰۵۲۰
در این طرح آمارگیری نمی‌شود	استخراج نفت خام و گاز طبیعی	۰۶
در این طرح آمارگیری نمی‌شود	استخراج نفت خام	۰۶۱
در این طرح آمارگیری نمی‌شود	استخراج نفت خام	۰۶۱۰
در این طرح آمارگیری نمی‌شود	استخراج گاز طبیعی	۰۶۲۰
	استخراج کانه‌های فلزی	۰۷
	استخراج کانه‌های آهن	۰۷۱
	استخراج کانه‌های آهن	۰۷۱۰
	استخراج کانه‌های فلزی غیر آهنی	۰۷۲
در این طرح آمارگیری نمی‌شود	استخراج کانه‌های اورانیوم و تورنیوم	۰۷۲۱
	استخراج سایر کانه‌های فلزی غیر آهنی	۰۷۲۹
	استخراج سایر معادن	۰۸
	استخراج سنگ، شن و ماسه و خاک رس	۰۸۱
	استخراج سنگ، شن و ماسه و خاک رس	۰۸۱۰
	استخراج معادن طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۰۸۹
	استخراج مواد معدنی شیمیایی و کودهای معدنی	۰۸۹۱
	استخراج تورب	۰۸۹۲
	استخراج نمک	۰۸۹۳
	استخراج سایر معادن طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۰۸۹۹

خلاصه یافته‌ها

تعداد معادن در حال بهره‌برداری کشور

- نتایج طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که تعداد ۵۷۶۱ معدن به فعالیت مشغول بوده‌اند که نسبت به سال ۱۴۰۰ (۶۰۲۵ معدن)، ۴/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این تعداد، ۱۵۸۴ معدن (۲/۰ درصد کاهش) مربوط به استخراج شن و ماسه، ۷۶۹ معدن (۹/۱ درصد کاهش) استخراج سنگ‌های تزئینی و ۷۲۰ معدن (۸/۰ درصد کاهش) مربوط به استخراج سنگ لاشه می‌باشد. استان‌های خراسان رضوی، سمنان و فارس، به ترتیب با تعداد ۵۰۲، ۳۷۳ و ۳۵۹ معدن، بیشترین و استان‌های البرز، ایلام و گیلان به ترتیب با ۶۰، ۴۹ و ۴۳ معدن کمترین معادن در حال بهره‌برداری کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

تعداد شاغلان و مزد و حقوق و پرداختی بابت جبران خدمات

- نتایج به دست آمده از آمارگیری نشان می‌دهد که مجموعاً ۱۳۳۹۶۲ نفر در معادن در حال بهره‌برداری کشور به کار اشتغال داشته‌اند که از این تعداد ۲۹۷۵۳ نفر کارگران ساده، ۳۹۸۹۳ نفر کارگران ماهر، ۹۴۴۱ نفر تکنسین‌ها، ۹۹۱۳ نفر مهندسی، ۲۰۵۶۲ نفر شاغلان امور حمل و نقل و ۲۴۴۰۰ نفر شاغلان امور اداری و مالی بوده‌اند.
- تعداد شاغلان با ۳۶۰۴ نفر افزایش، حدود ۲/۸ درصد و جبران خدمات شاغلان با ۸۵۸۳۷ میلیارد ریال افزایش، ۵۷/۷ درصد تغییر داشته‌اند.
- در سال ۱۴۰۱ استان‌های کرمان، یزد و خراسان جنوبی به ترتیب با ۳۲۶۴۱، ۱۷۷۰۹ و ۹۳۲۲ نفر بالاترین تعداد شاغلان را به خود اختصاص داده‌اند.
- در بین فعالیت‌های مختلف، معادن سنگ آهن، سنگ مس و شن و ماسه به ترتیب با ۳۶۴۹۹، ۱۷۴۴۷ و ۱۶۰۹۲ نفر بیش‌ترین تعداد شاغلان را دارا بوده‌اند. لازم به ذکر است که تعداد شاغلان زن در سال ۱۴۰۱ با ۶۷ نفر کاهش نسبت به سال ۱۴۰۰ از ۱۷۹۷ نفر به ۱۷۳۰ نفر رسیده است.

مقدار تولید، ارزش تولید و ارزش صادرات مستقیم معادن در حال بهره‌برداری

- در سال ۱۴۰۱، حدود ۴۹۴۸۱۸ هزار تن مواد معدنی به ارزش ۳۱۱۶۴۲۸ میلیارد ریال تولید شده است. از این مقدار حدود ۱۳۱۹ هزار تن مواد معدنی به ارزش ۸۶ میلیون دلار به طور مستقیم از معدن به خارج از کشور صادر شده است. این درحالی است که در سال ۱۴۰۰، حدود ۱۷۸۰ هزار تن مواد معدنی به ارزش بیش از ۱۳۹ میلیون دلار صادر شده است. به این ترتیب، مقدار صادرات مستقیم معادن در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۲۵/۹ درصد و ارزش آن (برحسب دلار) ۳۸/۱ درصد کاهش داشته است.
- بررسی نتایج طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری سال ۱۴۰۱ در خصوص توزیع استانی ارزش تولیدات نشان می‌دهد که استان‌های کرمان، یزد و خراسان رضوی به ترتیب با ۱۳۸۴۶۹۹، ۶۲۹۳۶۲ و ۲۹۲۴۱۹ میلیارد ریال بالاترین ارزش تولید سالانه را به خود اختصاص داده‌اند.
- ارزش کل تولیدات معادن در حال بهره‌برداری کشور در سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۳۱۱۶۴۲۸ میلیارد ریال بوده است و در بین فعالیت‌های مختلف، معادن سنگ آهن، سنگ مس و سنگ سرب و روی به ترتیب با ۱۸۰۷۴۴۳، ۵۵۰۶۲۷ و ۳۲۸۴۸۹ میلیارد ریال بالاترین ارزش تولید سالانه را داشته‌اند.

ارزش سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری

- ارزش سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، ۶۹/۴ درصد افزایش داشته است.
- نتایج طرح نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۱ ارزش سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری کشور ۱۳۳۴۱۲ میلیارد ریال بوده است و در بین فعالیت‌های مختلف، سنگ آهن، سنگهای تزئینی و شن و ماسه به ترتیب با ۵۷۲۰۹، ۱۳۴۱۵ و ۱۲۲۶۵ میلیارد ریال بیش‌ترین سرمایه‌گذاری را داشته‌اند.
- در کشور، استان‌های یزد، کرمان و مرکزی به ترتیب با ۴۰۲۱۵، ۱۴۹۱۶ و ۱۱۸۷۳ میلیارد ریال بیش‌ترین سرمایه‌گذاری سالانه را دارا بوده‌اند.
- از کل ۱۳۳۴۱۲ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در سال ۱۴۰۱، مبلغ ۱۰۴۵۶۸ میلیارد ریال مربوط به ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار با دوام، ۷۳۹۱ میلیارد ریال مربوط به وسایل نقلیه، ۲۷۳۰ میلیارد ریال مربوط به لوازم و تجهیزات

اداری، ۱۱۰۴۷ میلیارد ریال مربوط به ساختمان و تاسیسات (بدون زمین)، ۳۲۳۰ میلیارد ریال مربوط به راه اختصاصی، ۴۰۲۴ میلیارد ریال مربوط به توسعه و اکتشاف، حدود ۱۵۳ میلیارد ریال مربوط به نرم‌افزارهای رایانه‌ای و ۲۶۹ میلیارد ریال مربوط به سایر موارد سرمایه‌گذاری بوده است.

ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری

- نتایج طرح نشان می‌دهد که ارزش افزوده حاصل از معادن در حال بهره‌برداری کشور در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۶۱۷۱۵۳ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال ۱۴۰۰، ۱۹/۱ درصد افزایش داشته است.
- استان‌های کرمان، یزد و خراسان رضوی به ترتیب با ۱۱۰۰۴۴۸، ۵۶۶۳۰۴ و ۲۴۷۱۱۹ میلیارد ریال بیش‌ترین ارزش افزوده را داشته‌اند.
- در بین فعالیت‌های مختلف، معادن سنگ آهن، سنگ مس و سنگ سرب و روی به ترتیب با ۱۴۵۸۷۳۸، ۴۹۳۳۲۵ و ۳۱۷۶۲۶ میلیارد ریال بالاترین ارزش افزوده را داشته‌اند.

جدول ۱- روند نماگرهای مهم طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور سال‌های ۱۴۰۱-۱۳۹۶

نماگر	واحد/ درصد تغییر نسبی	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
معادن	تعداد	۵۳۵۳	۴۹۱۶	۴۹۷۴	۵۷۸۲	۶۰۲۵	۵۷۶۱
	درصد تغییر نسبی	۹/۰	-۸/۲	۱/۲	۱۶/۲	۴/۲	-۴/۴
شاغلان	تعداد	۹۵۸۳۱	۹۹۷۳۴	۱۰۷۰۷۴	۱۲۰۳۲۷	۱۳۰۳۵۸	۱۳۳۹۶۲
	درصد تغییر نسبی	۲/۵	۴/۱	۷/۴	۱۲/۴	۸/۳	۲/۸
جبران خدمات	میلیارد ریال	۲۹۸۵۷	۴۱۱۴۷	۶۳۰۰۷	۱۰۲۹۱۹	۱۴۸۶۷۷	۲۳۴۵۱۴
	درصد تغییر نسبی	۲۴/۹	۳۷/۸	۵۳/۱	۶۳/۳	۴۴/۵	۵۷/۷
ارزش کل تولیدات	میلیارد ریال	۲۵۰۴۸۵	۳۹۴۵۲۵	۶۵۰۳۱۰	۱۴۹۳۶۹۵	۲۷۵۰۲۴۱	۳۱۱۶۴۲۸
	درصد تغییر نسبی	۵۱/۱	۵۷/۵	۶۴/۸	۱۲۹/۷	۸۴/۱	۱۳/۳
ارزش سرمایه‌گذاری	میلیارد ریال	۲۱۶۹۴	۱۹۴۷۶	۳۰۴۲۷	۵۴۸۶۶	۷۸۷۶۵	۱۳۳۴۱۲
	درصد تغییر نسبی	۶/۵	-۱۰/۲	۵۶/۲	۸۰/۳	۴۳/۶	۶۹/۴
ارزش داده	میلیارد ریال	۵۹۱۷۹	۹۰۰۶۰	۱۵۹۹۳۹	۲۵۵۸۲۶	۵۸۱۶۱۴	۵۶۲۷۲۸
	درصد تغییر نسبی	۳۰/۵	۵۲/۲	۷۷/۶	۶۰/۱۰	۱۲۷/۳	-۳/۲
ارزش ستانده	میلیارد ریال	۲۵۴۲۹۴	۳۹۸۰۴۸	۶۵۶۴۴۰	۱۵۰۷۵۴۹	۲۷۷۹۱۶۰	۳۱۷۹۸۸۰
	درصد تغییر نسبی	۵۰/۸	۵۶/۵	۶۴/۹	۱۲۹/۷	۸۴/۳	۱۴/۴
ارزش افزوده	میلیارد ریال	۱۹۵۱۱۵	۳۰۷۹۸۸	۴۹۶۵۰۱	۱۲۵۱۷۲۳	۲۱۹۷۵۴۶	۲۶۱۷۱۵۳
	درصد تغییر نسبی	۵۸/۳	۵۷/۸	۶۱/۲	۱۵۲/۱	۷۵/۶	۱۹/۱
شاخص قیمت تولید کننده معادن ۱۳۹۵=۱۰۰	شاخص	۱۲۴/۰	۱۹۷/۳	۲۹۵/۹	۵۳۱/۹	۱۰۲۶	۱۲۴۱/۹
	درصد تغییر نسبی	۲۴/۰	۵۹/۱	۵۰/۰	۷۹/۸	۹۲/۹	۲۱/۰

جدول ۲- تعداد معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب فعالیت ۱۴۰۱-۱۴۰۰

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر	سهم از کل (%)
کل بخش معدن	۶۰۲۵	۵۷۶۱	-۴.۴	۱۰۰/۰
استخراج زغال سنگ خشک	۱۰۱	۱۰۱	۰	۱.۸
استخراج سنگ آهن	۲۵۰	۲۵۴	۱.۶	۴.۴
استخراج سنگ سرب و روی	۶۶	۶۲	-۶.۱	۱.۱
استخراج سنگ طلا	۲۰	۲۰	۰	۰.۳
استخراج سنگ مس	۱۰۳	۹۸	-۴.۹	۱.۷
استخراج سنگ کرومیت	۸۰	۷۲	-۱۰	۱.۲
استخراج سنگ منگنز	۴۴	۳۶	-۱۸.۲	۰.۶
استخراج بوکسیت	۱۹	۱۸	-۵.۳	۰.۳
استخراج سنگ نیکل، آنتیموان و تیتانیوم	۳	۳	۰	۰.۱
استخراج شن و ماسه	۱۶۱۶	۱۵۸۴	-۲	۲۷.۵
استخراج سنگهای تزئینی	۸۴۶	۷۶۹	-۹.۱	۱۳.۳
استخراج سنگ لاشه	۷۸۳	۷۲۰	-۸	۱۲.۵
استخراج سنگ بالاست	۶	۹	۵۰	۰.۲
استخراج سنگ آهک	۷۴۹	۶۷۵	-۹.۹	۱۱.۷
استخراج سنگ گچ	۲۸۷	۲۸۲	-۱.۷	۴.۹
استخراج کائولن و خاک نسوز	۲۳۶	۲۲۵	-۴.۷	۳.۹
استخراج دولومیت	۳۴	۳۶	۵.۹	۰.۶
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	۷۸	۷۵	-۳.۸	۱.۳
استخراج خاک رس	-	۱۰	-	۰.۲
استخراج باریت	۸۲	۸۵	۳.۷	۱.۵
استخراج سولفات استرونیوم و بر	۲۱	۱۸	-۱۴.۳	۰.۳
استخراج سولفات سدیم	۶	۵	-۱۶.۷	۰.۱
استخراج خاک سرخ وزرد	۱۱	۶	-۴۵.۵	۰.۱
استخراج فلورین	۲۱	۲۱	۰	۰.۴
استخراج فسفات، پتاس و ید و ...	۶	۵	-۱۶.۷	۰.۱
استخراج نمک	۸۲	۸۰	-۲.۴	۱.۴
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۲۰	۱۹	-۵	۰.۳
استخراج سیلیس	۱۷۹	۱۸۸	۵	۳.۳
استخراج پوکه معدنی	۹۷	۹۴	-۳.۱	۱.۶
استخراج فلدسپات	۱۰۱	۱۲۴	۲۲.۸	۲.۲
استخراج تالک	۱۵	۱۳	-۱۳.۳	۰.۲
استخراج سایر مواد معدنی	۶۳	۵۴	-۱۴.۳	۰.۹

جدول ۳- تعداد معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب استان ۱۴۰۰-۱۴۰۱

استان	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر	سهم از کل (%)
کل کشور	۶۰۲۵	۵۷۶۱	-۴.۴	۱۰۰/۰
آذربایجان شرقی	۲۹۴	۲۷۹	-۵.۱	۴.۸
آذربایجان غربی	۲۵۳	۲۱۰	-۱۷	۳.۶
اردبیل	۱۱۰	۹۳	-۱۵.۵	۱.۶
اصفهان	۳۲۲	۳۱۱	-۳.۴	۵.۴
البرز	۵۸	۶۰	۳.۴	۱.۰
ایلام	۴۹	۴۹	۰	۰.۹
بوشهر	۱۶۴	۱۵۰	-۸.۵	۲.۶
تهران	۱۰۷	۹۸	-۸.۴	۱.۷
چهارمحال و بختیاری	۱۱۴	۱۰۷	-۶.۱	۱.۹
خراسان جنوبی	۲۷۱	۲۵۴	-۶.۳	۴.۴
خراسان رضوی	۵۹۸	۵۰۲	-۱۶.۱	۸.۷
خراسان شمالی	۹۶	۱۰۱	۵.۲	۱.۸
خوزستان	۱۴۶	۱۳۱	-۱۰.۳	۲.۳
زنجان	۲۱۵	۲۲۱	۲.۸	۳.۸
سمنان	۳۶۹	۳۷۳	۱.۱	۶.۵
سیستان و بلوچستان	۱۴۸	۱۴۷	-۰.۷	۲.۶
فارس	۳۹۹	۳۵۹	-۱۰	۶.۲
قزوین	۱۵۹	۱۳۱	-۱۷.۶	۲.۳
قم	۹۹	۱۲۷	۲۸.۳	۲.۲
کردستان	۱۷۱	۱۶۳	-۴.۷	۲.۸
کرمان	۳۱۴	۲۸۴	-۹.۶	۴.۹
کرمانشاه	۸۴	۸۴	۰	۱.۵
کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۰	۷۸	-۲۲	۱.۴
گلستان	۹۱	۹۷	۶.۶	۱.۷
گیلان	۵۰	۴۳	-۱۴	۰.۷
لرستان	۱۱۴	۱۲۱	۶.۱	۲.۱
مازندران	۱۱۳	۱۰۶	-۶.۲	۱.۸
مرکزی	۳۳۸	۳۱۹	-۵.۶	۵.۵
هرمزگان	۲۱۸	۲۳۶	۸.۳	۴.۱
همدان	۱۷۷	۱۸۵	۴.۵	۳.۲
یزد	۲۸۴	۳۴۲	۲۰.۴	۵.۹

جدول ۴- تعداد شاغلان معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب فعالیت ۱۴۰۱-۱۴۰۰

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر	سهم از کل (%)
کل بخش معدن	۱۳۰۳۵۸	۱۳۳۹۶۲	۲.۸	۱۰۰/۰
استخراج زغال سنگ خشک	۱۴۲۲۱	۱۵۶۹۸	۱۰.۴	۱۱.۷
استخراج سنگ آهن	۳۲۳۲۶	۳۶۴۹۹	۱۲.۹	۲۷.۲
استخراج سنگ سرب و روی	۵۳۹۰	۵۱۵۳	-۴.۴	۳.۸
استخراج سنگ طلا	۱۹۸۱	۲۳۵۳	۱۸.۸	۱.۸
استخراج سنگ مس	۱۷۸۴۴	۱۷۴۴۷	-۲.۲	۱۳.۰
استخراج سنگ کرومیت	۲۱۴۲	۲۰۲۷	-۵.۴	۱.۵
استخراج سنگ منگنز	۶۲۸	۶۶۵	۵.۹	۰.۵
استخراج بوکسیت	۷۹۷	۱۱۰۵	۳۸.۶	۰.۸
استخراج سنگ نیکل، آنتیموان و تیتانیوم	۴۲	۳۵	-۱۶.۷	۰.۰
استخراج شن و ماسه	۱۵۷۰۹	۱۶۰۹۲	۲.۴	۱۲.۰
استخراج سنگهای تزئینی	۱۳۸۴۲	۱۲۹۳۴	-۶.۶	۹.۷
استخراج سنگ لاشه	۴۸۲۵	۴۴۷۱	-۷.۳	۳.۳
استخراج سنگ بالاست	۴۲	۶۷	۵۹.۵	۰.۱
استخراج سنگ آهک	۹۱۴۰	۸۲۶۷	-۹.۶	۶.۲
استخراج سنگ گچ	۲۳۹۵	۲۲۵۳	-۵.۹	۱.۷
استخراج کائولن و خاک نسوز	۲۱۸۸	۱۹۰۳	-۱۳	۱.۴
استخراج دولومیت	۳۱۵	۳۰۵	-۳.۲	۰.۲
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	۳۸۳	۳۷۳	-۲.۶	۰.۳
استخراج خاک رس	-	۴۶	-	۰.۰
استخراج باریت	۵۵۹	۶۱۶	۱۰.۲	۰.۵
استخراج سولفات استرونیوم و بر	۳۱۰	۲۹۱	-۶.۱	۰.۲
استخراج سولفات سدیم	۶۷	۱۴۶	۱۱۷.۹	۰.۱
استخراج خاک سرخ وزرد	۵۵	۲۹	-۴۷.۳	۰.۰
استخراج فلورین	۴۴۲	۳۴۲	-۲۲.۶	۰.۳
استخراج فسفات، پتاس و ید و ...	۲۱۹	۱۹۴	-۱۱.۴	۰.۱
استخراج نمک	۷۲۰	۷۶۰	۵.۶	۰.۶
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۲۷۱	۳۰۶	۱۲.۹	۰.۲
استخراج سیلیس	۱۳۴۶	۱۳۸۸	۳.۱	۱.۰
استخراج پوکه معدنی	۶۴۸	۶۸۰	۴.۹	۰.۵
استخراج فلدسپات	۶۶۴	۸۱۷	۲۳	۰.۶
استخراج تالک	۸۸	۶۷	-۲۳.۹	۰.۱
استخراج سایر مواد معدنی	۷۶۰	۶۳۴	-۱۶/۶	۰.۵

جدول ۵- تعداد شاغلان معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب استان ۱۴۰۰-۱۴۰۱

استان	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر	سهم از کل (%)
کل کشور	۱۳۰۳۵۸	۱۳۳۹۶۲	۲.۸	۱۰۰/۰
آذربایجان شرقی	۷۶۵۰	۷۲۸۰	-۴.۸	۵.۴
آذربایجان غربی	۳۱۸۹	۲۸۱۷	-۱۱.۷	۲.۱
اردبیل	۶۵۸	۶۰۴	-۸.۲	۰.۵
اصفهان	۶۳۹۹	۵۹۸۸	-۶.۴	۴.۵
البرز	۷۷۳	۸۸۲	۱۴.۱	۰.۷
ایلام	۵۰۸	۴۷۶	-۶.۳	۰.۴
بوشهر	۱۱۷۰	۱۱۲۹	-۳.۵	۰.۸
تهران	۱۸۴۴	۱۶۵۱	-۱۰.۵	۱.۲
چهارمحال و بختیاری	۵۵۰	۵۴۲	-۱.۵	۰.۴
خراسان جنوبی	۸۷۴۳	۹۳۲۲	۶.۶	۷.۰
خراسان رضوی	۸۶۷۶	۷۹۱۲	-۸.۸	۵.۹
خراسان شمالی	۱۳۶۷	۱۵۴۵	۱۳	۱.۲
خوزستان	۱۷۶۲	۱۷۸۰	۱	۱.۳
زنجان	۲۸۴۳	۲۹۵۵	۳.۹	۲.۲
سمنان	۴۵۶۷	۴۹۴۶	۸.۳	۳.۷
سیستان و بلوچستان	۱۹۸۵	۲۴۰۴	۲۱.۱	۱.۸
فارس	۸۷۱۳	۷۹۲۲	-۹.۱	۵.۹
قزوین	۹۸۲	۹۸۸	۰.۶	۰.۷
قم	۶۹۸	۱۰۶۸	۵۳	۰.۸
کردستان	۱۸۶۱	۱۸۵۲	-۰.۵	۱.۴
کرمان	۳۱۵۷۵	۳۲۶۴۱	۳.۴	۲۴.۴
کرمانشاه	۱۱۰۴	۱۱۵۹	۵	۰.۹
کهگیلویه و بویراحمد	۸۹۶	۶۲۸	-۲۹.۹	۰.۵
گلستان	۲۲۸۸	۲۱۴۷	-۶.۲	۱.۶
گیلان	۴۵۲	۵۱۰	۱۲.۸	۰.۴
لرستان	۱۷۷۸	۲۲۴۹	۲۶.۵	۱.۷
مازندران	۳۳۷۳	۳۷۱۴	۱۰.۱	۲.۸
مرکزی	۴۶۲۶	۴۵۲۶	-۲.۲	۳.۴
هرمزگان	۲۷۸۸	۲۸۱۸	۱.۱	۲.۱
همدان	۱۷۲۹	۱۷۹۸	۴	۱.۳
یزد	۱۴۸۱۲	۱۷۷۰۹	۱۹.۶	۱۳.۲

جدول ۶- ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب فعالیت ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (میلیارد ریال)

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر	سهم از کل (%)
کل بخش معدن	۲۱۹۷۵۴۶	۲۶۱۷۱۵۳	۱۹.۱	۱۰۰/۰
استخراج زغال سنگ خشک	۴۶۷۷۱	۶۲۱۵۷	۳۲.۹	۲.۴
استخراج سنگ آهن	۱۲۶۸۱۲۰	۱۴۵۸۷۳۸	۱۵	۵۵.۷
استخراج سنگ سرب و روی	۱۲۷۸۶۰	۳۱۷۶۲۶	۱۴۸.۴	۱۲.۱
استخراج سنگ طلا	۱۷۸۹۰	۲۶۲۶۱	۴۶.۸	۱.۰
استخراج سنگ مس	۵۶۵۸۴۳	۴۹۳۳۲۵	-۱۲.۸	۱۸.۸
استخراج سنگ کرومیت	۳۸۵۲	۵۵۴۹	۴۴.۱	۰.۲
استخراج سنگ منگنز	۳۱۵۹	۳۲۶۱	۳.۲	۰.۱
استخراج بوکسیت	۱۸۶۳	۳۷۴۵	۱۰۱	۰.۱
استخراج سنگ نیکل، آنتیموان و تیتانیوم	۵۴	۱۳۰	۱۴۰.۷	۰.۰
استخراج شن و ماسه	۴۰۷۶۶	۶۱۳۶۳	۵۰.۵	۲.۳
استخراج سنگهای تزئینی	۳۸۴۸۰	۶۴۱۶۹	۶۶.۸	۲.۵
استخراج سنگ لاشه	۹۴۴۵	۱۳۲۴۹	۴۰.۳	۰.۵
استخراج سنگ بالاست	۸۴	۱۹۶	۱۳۳.۳	۰.۰
استخراج سنگ آهک	۳۳۴۵۶	۴۶۶۶۱	۳۹.۵	۱.۸
استخراج سنگ گچ	۵۴۳۲	۹۰۶۱	۶۶.۸	۰.۳
استخراج کائولن و خاک نسوز	۱۱۳۲۴	۱۲۴۸۷	۱۰.۳	۰.۵
استخراج دولومیت	۴۶۷	۸۳۱	۷۷.۹	۰.۰
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	۸۳۴	۹۷۵	۱۶.۹	۰.۰
استخراج خاک رس	-	۱۱۰	-	۰.۰
استخراج باریت	۷۸۶	۱۷۴۳	۱۲۱.۸	۰.۱
استخراج سولفات استرونیوم و بر	۱۳۹۷	۱۸۳۷	۳۱.۵	۰.۱
استخراج سولفات سدیم	۹۶۷	۴۲۸۹	۳۴۳.۵	۰.۲
استخراج خاک سرخ وزرد	۲۱۴	۸۱	-۶۲.۱	۰.۰
استخراج فلورین	۶۴۰	۵۸۵	-۸.۶	۰.۰
استخراج فسفات، پتاس و ید و ...	۴۴۶۰	۷۶۵۶	۷۱.۷	۰.۳
استخراج نمک	۱۴۱۷	۱۹۹۲	۴۰.۶	۰.۱
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۹۸۸	۲۴۵۵	۱۴۸.۵	۰.۱
استخراج سیلیس	۵۹۵۹	۹۵۰۸	۵۹.۶	۰.۴
استخراج پوکه معدنی	۱۱۳۶	۱۶۳۸	۴۴.۲	۰.۱
استخراج فلدسپات	۲۰۷۷	۳۱۱۸	۵۰.۱	۰.۱
استخراج تالک	۲۰۴	۲۱۰	۲.۹	۰.۰
استخراج سایر مواد معدنی	۱۶۰۲	۲۱۴۵	۳۳/۹	۰.۱

جدول ۷- ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب استان ۱۴۰۰-۱۴۰۱ (میلیارد ریال)

استان	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر	سهم از کل (%)
کل کشور	۲۱۹۷۵۴۶	۲۶۱۷۱۵۳	۱۹.۱	۱۰۰/۰
آذربایجان شرقی	۱۵۹۵۳۱	۱۸۱۳۵۷	۱۳.۷	۶.۹
آذربایجان غربی	۱۴۸۳۹	۱۶۴۱۹	۱۰.۶	۰.۶
اردبیل	۱۳۰۳	۱۸۱۱	۳۹	۰.۱
اصفهان	۲۱۵۷۰	۲۷۱۲۱	۲۵.۷	۱.۰
البرز	۴۱۱۵	۶۲۴۱	۵۱.۷	۰.۲
ایلام	۱۳۵۷	۱۸۷۹	۳۸.۵	۰.۱
بوشهر	۲۶۱۰	۳۶۵۲	۳۹.۹	۰.۱
تهران	۸۶۸۸	۱۱۲۰۹	۲۹	۰.۴
چهارمحال و بختیاری	۱۰۵۷	۱۶۱۳	۵۲.۶	۰.۱
خراسان جنوبی	۳۵۸۳۸	۴۷۹۶۱	۳۳.۸	۱.۸
خراسان رضوی	۱۷۸۱۵۱	۲۴۷۱۱۹	۳۸.۷	۹.۴
خراسان شمالی	۳۵۳۸	۵۶۷۹	۶۰.۵	۰.۲
خوزستان	۳۶۳۷	۵۷۳۷	۵۷.۷	۰.۲
زنجان	۹۴۸۹۳	۱۲۴۹۵۷	۳۱.۷	۴.۸
سمنان	۱۵۶۵۸	۱۹۵۴۱	۲۴.۸	۰.۷
سیستان و بلوچستان	۵۷۸۳	۹۵۶۷	۶۵.۴	۰.۴
فارس	۲۲۵۸۶	۳۴۱۶۰	۵۱.۲	۱.۳
قزوین	۲۲۴۰	۳۸۹۲	۷۳.۸	۰.۱
قم	۳۶۶۲	۴۸۱۰	۳۱.۳	۰.۲
کردستان	۲۱۶۱۰	۳۶۴۲۹	۶۸.۶	۱.۴
کرمان	۱۰۹۶۰۵۲	۱۱۰۰۴۴۸	۰.۴	۴۲.۰
کرمانشاه	۷۵۴۷	۶۷۹۳	-۱۰	۰.۳
کهگیلویه و بویراحمد	۲۷۹۲	۴۴۷۳	۶۰.۲	۰.۲
گلستان	۶۳۳۹	۱۱۹۸۲	۸۹	۰.۵
گیلان	۱۶۳۶	۳۲۵۶	۹۹	۰.۱
لرستان	۱۰۶۵۱	۱۱۹۲۵	۱۲	۰.۵
مازندران	۸۱۵۱	۱۳۳۳۰	۶۲.۳	۰.۵
مرکزی	۴۴۴۰۶	۷۸۶۰۲	۷۷	۳.۰
هرمزگان	۸۱۶۵	۱۳۷۰۵	۶۷.۹	۰.۵
همدان	۶۶۴۶	۱۵۲۸۱	۱۲۹.۹	۰.۶
یزد	۴۰۲۴۹۴	۵۶۶۳۰۴	۴۰.۷	۲۱.۶

جدول ۸- ارزش سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب فعالیت ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (میلیارد ریال)

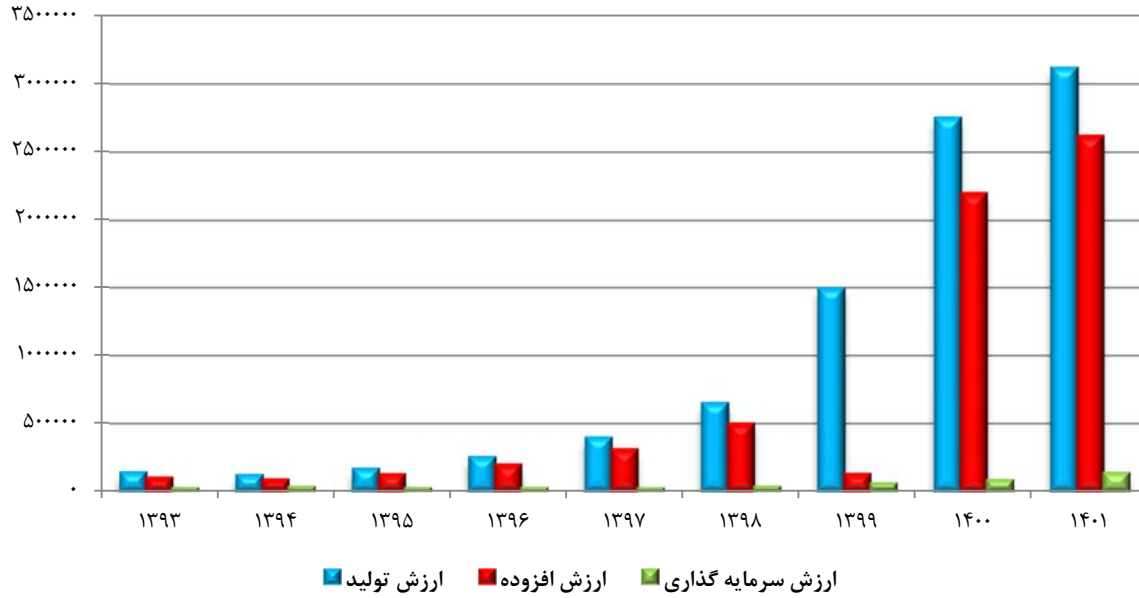
شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر
کل بخش معدن	۷۸۷۶۵	۱۳۳۴۱۲	۶۹.۴
استخراج زغال سنگ خشک	۱۱۹۷۵	۷۵۶۷	-۳۶.۸
استخراج سنگ آهن	۲۵۵۲۹	۵۷۲۰۹	۱۲۴.۱
استخراج سنگ سرب و روی	۲۰۰۷	۴۸۸۱	۱۴۳.۲
استخراج سنگ طلا	۴۹۶۴	۸۲۱۸	۶۵.۶
استخراج سنگ مس	۴۴۶۴	۶۷۵۱	۵۱.۲
استخراج سنگ کرومیت	۳۵۲	۱۴۲۴	۳۰۴.۵
استخراج سنگ منگنز	۲۸۶	۴۴۳	۵۴.۹
استخراج بوکسیت	۱۶۵	۱۶۴	-۰.۶
استخراج سنگ نیکل، آنتیموان و تیتانیوم	۴۲	۲۳	-۴۵.۲
استخراج شن و ماسه	۸۶۶۷	۱۲۲۶۵	۴۱.۵
استخراج سنگهای تزئینی	۷۸۶۹	۱۳۴۱۵	۷۰.۵
استخراج سنگ لاشه	۲۴۰۵	۵۹۷۰	۱۴۸.۲
استخراج سنگ بالاست	۸۹	۲۰	-۷۷.۵
استخراج سنگ آهک	۳۹۳۴	۵۹۱۵	۵۰.۴
استخراج سنگ گچ	۱۳۵۹	۱۳۱۵	-۳.۲
استخراج کائولن و خاک نسوز	۱۱۳۷	۱۳۴۱	۱۷.۹
استخراج دولومیت	۱۷۵	۱۰۵	-۴۰
استخراج بتونیت و گل سرشوی	۶۴	۱۱۱	۷۳.۴
استخراج خاک رس		۱۱	
استخراج باریت	۲۶۵	۲۷۷	۴.۵
استخراج سولفات استرونیوم و بر	۲۰۱	۶۰	-۷۰.۱
استخراج سولفات سدیم	۵۶	۱۶۱	۱۸۷.۵
استخراج خاک سرخ وزرد	۱۵	۸	-۴۶.۷
استخراج فلورین	۹۷	۵۷	-۴۱.۲
استخراج فسفات، پتاس و ید و ...	۶۴	۱۸۰۹	۲۷۲۶.۶
استخراج نمک	۳۶۴	۲۷۹	-۲۳.۴
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۱۶۳	۱۸۴	۱۲.۹
استخراج سیلیس	۹۹۸	۱۳۹۲	۳۹.۵
استخراج پوکه معدنی	۴۵	۳۶۷	۷۱۵.۶
استخراج فلدسپات	۵۳۹	۱۲۸۵	۱۳۸.۴
استخراج تالک	۱۷	۶	-۶۴.۷
استخراج سایر مواد معدنی	۴۵۶	۳۸۱	-۱۶/۴

جدول ۹- ارزش سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری کشور بر حسب استان ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (میلیارد ریال)

استان	سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	درصد تغییر
کل کشور	۷۸۷۶۵	۱۳۳۴۱۲	۶۹.۴
آذربایجان شرقی	۳۰۴۷	۹۴۹۲	۲۱۱.۵
آذربایجان غربی	۲۱۹۲	۱۲۰۱	-۴۵.۲
اردبیل	۱۱۰	۱۹۰	۷۲.۷
اصفهان	۳۸۱۵	۵۸۸۶	۵۴.۳
البرز	۵۹۲	۱۱۷۳	۹۸.۱
ایلام	۱۴۰	۱۱۰	-۲۱.۴
بوشهر	۱۲۱	۱۸۸	۵۵.۴
تهران	۳۳۸	۶۶۵	۹۶.۷
چهارمحال و بختیاری	۱۸۲	۵۰۴	۱۷۶.۹
خراسان جنوبی	۱۱۲۳۹	۵۰۶۵	-۵۴.۹
خراسان رضوی	۷۵۹۹	۲۹۵۲	-۶۱.۲
خراسان شمالی	۴۰۵	۶۶۸	۶۴.۹
خوزستان	۹۴۹	۹۷۶	۲.۸
زنجان	۹۴۴	۳۳۷۱	۲۵۷.۱
سمنان	۱۲۶۰	۲۵۱۱	۹۹.۳
سیستان و بلوچستان	۲۰۹۹	۴۶۵۰	۱۲۱.۵
فارس	۴۳۶۹	۶۵۰۴	۴۸.۹
قزوین	۵۷۰	۸۵۲	۴۹.۵
قم	۲۴۶	۴۱۰	۶۶.۷
کردستان	۳۰۱۷	۴۷۹۲	۵۸.۸
کرمان	۷۵۸۲	۱۴۹۱۶	۹۶.۷
کرمانشاه	۲۹۸	۷۶۴	۱۵۶.۴
کهگیلویه و بویراحمد	۴۴۴	۴۵۲	۱.۸
گلستان	۳۶۹	۲۱۵۰	۴۸۲.۷
گیلان	۱۹	۵۲۲	۲۶۴۷.۴
لرستان	۷۶۹	۱۴۰۳	۸۲.۴
مازندران	۳۹۶۱	۵۱۴۰	۲۹.۸
مرکزی	۵۸۳۴	۱۱۸۷۳	۱۰۳.۵
هرمزگان	۲۰۱۱	۱۷۷۸	-۱۱.۶
همدان	۸۱۵	۲۰۳۹	۱۵۰.۲
یزد	۱۳۴۳۳	۴۰۲۱۵	۱۹۹.۴

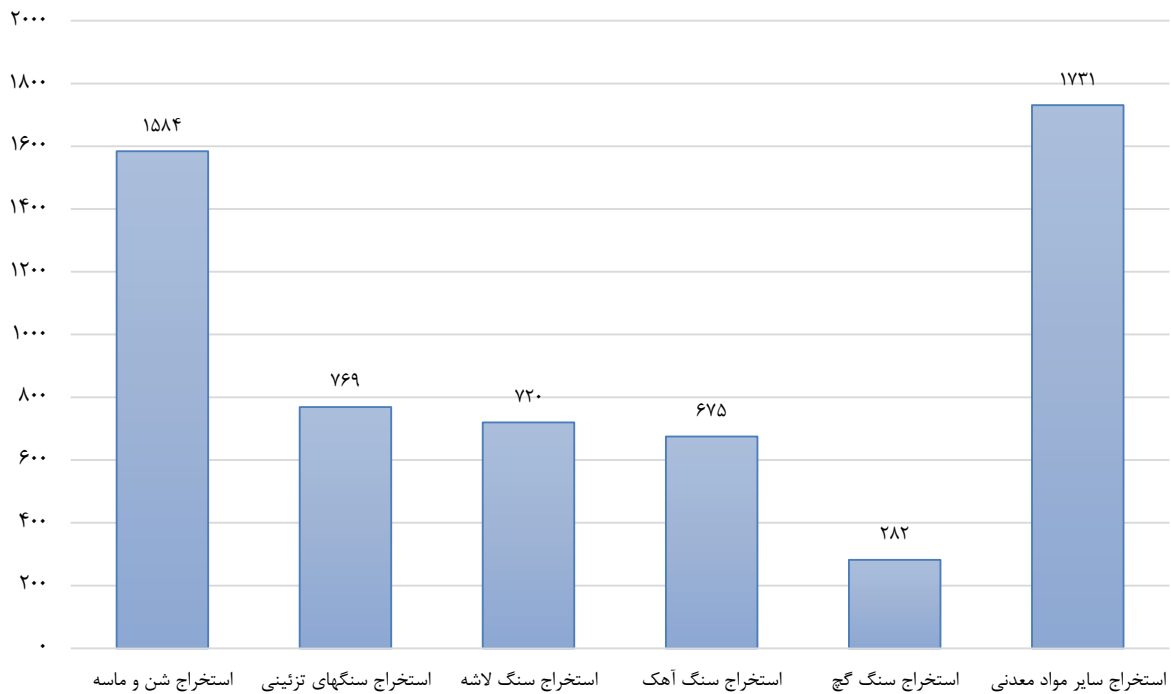
نمودار ۱: ارزش تولید، ارزش افزوده و ارزش سرمایه‌گذاری معادن درحال بهره‌برداری کشور - سال‌های ۱۳۹۳-۱۴۰۱

میلیارد ریال

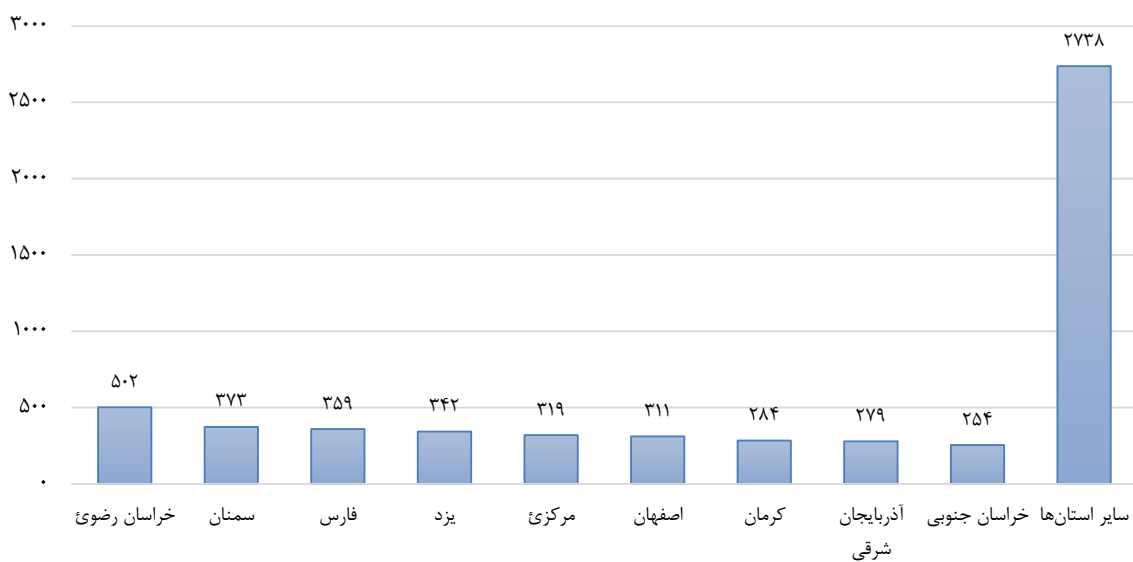

میلیارد ریال

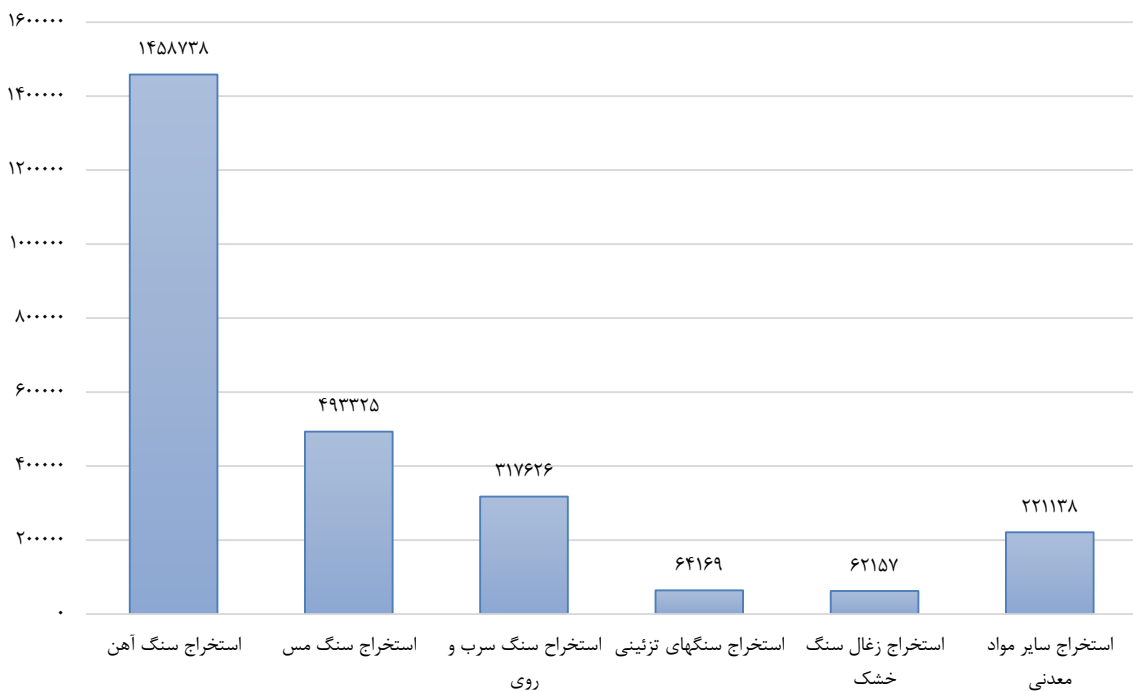
نمودار ۲: تعداد معادن درحال بهره‌برداری کشور برحسب فعالیت - سال ۱۴۰۱

نمودار ۳: تعداد معادن در حال بهره‌برداری کشور برحسب استان - سال ۱۴۰۱

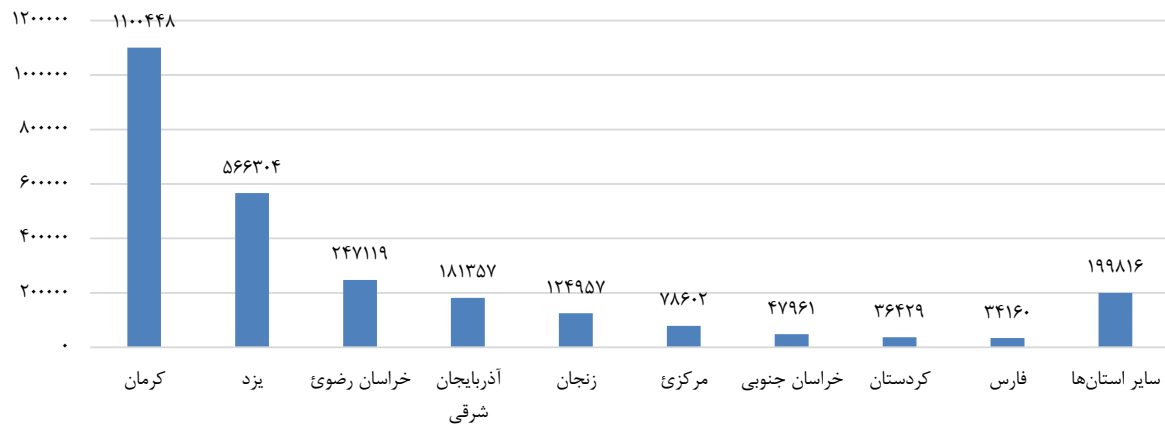

نمودار ۴: ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری کشور برحسب فعالیت - سال ۱۴۰۱

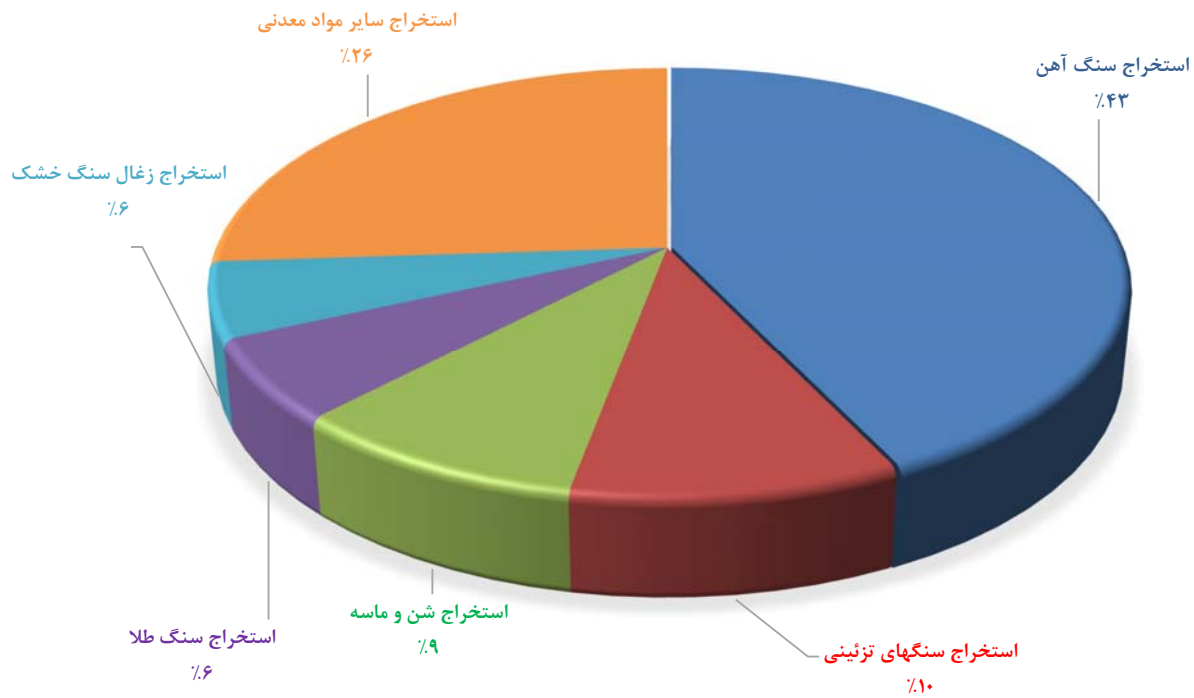

نمودار ۵: ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری کشور برحسب استان - سال ۱۴۰۱

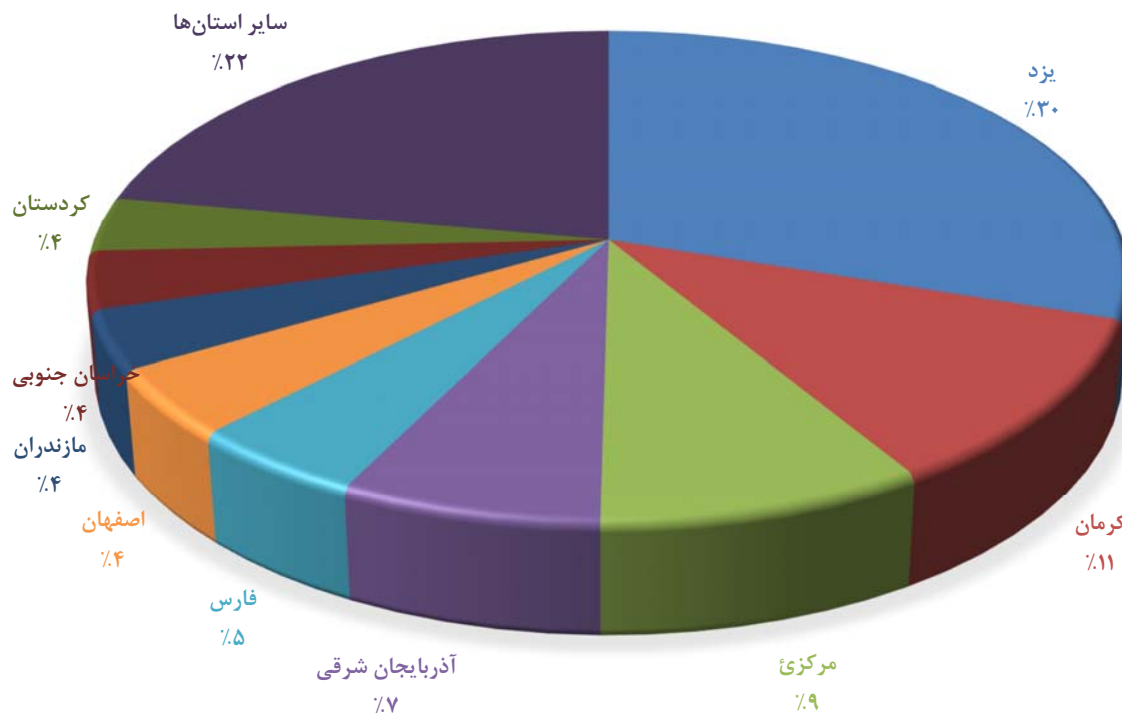
میلیارد ریال

نمودار ۶: سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری کشور برحسب فعالیت - سال ۱۴۰۱

نمودار ۷: سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری کشور برحسب استان - سال ۱۴۰۱

توضیحات ضروری

- در تدوین و انتشار این نشریه از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (I.S.I.C) ویرایش چهارم استفاده شده است.
- در مورد معدنی که فعالیت‌های معدنی و صنعتی توأم در محل معدن انجام شده است، اطلاعات مربوط به فعالیت‌های معدنی تفکیک و در نتایج طرح منظور شده است.
- اطلاعات مربوط به صادرات مستقیم فقط شامل ارزش فروش بدون واسطه توسط معدن به خارج از کشور است.
- تمامی ارزش‌های داده، ستانده و افزوده، تولید، سرمایه‌گذاری، صادرات مستقیم و جبران خدمات در این نشریه به قیمت‌های جاری محاسبه شده‌اند.
- آمارگیری از معادن استخراج خاک رس که در دوره‌های گذشته انجام نمی‌شد در این دوره انجام شده است.